

MILJÖUTSKOTTETS UTLÅTANDE 14/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter

Till ekonomiutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 7 september 2010 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (RP 109/2010 rd) till miljöutskottet för beredning och bestämde samtidigt att miljöutskottet ska lämna utlåtande om ärendet till ekonomiutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Outi Helander, arbets- och näringsministeriet
- överingenjör Katja Outinen, miljöministeriet
- överinspektör Teemu Hartikainen, Säkerhetsteknikcentralen
- enhetschef Henrik Österlund, Motiva Oy
- klimatansvarig Venla Virkamäki, Finlands naturskyddsförbund.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Inom området ekodesign genomförs EU:s första direktiv om en produktrelaterad miljöpolitik och energimärkningsdirektivet. Båda direktiven har reviderats. I propositionen utvidgas tillämpningsområdet för lagen om ekodesign samtidigt som en del andra ändringar införs till följd av direktiven. Utskottet finner lagförslaget nödvändigt och tillstyrker det. Samtidigt vill utskottet göra ekonomiutskottet uppmärksam på följande aspekter.

Ekodesign spelar en viktig roll för att målen för hållbar konsumtion och produktion och de rikstäckande målen för energieffektivitet ska nås. När principerna för ekodesign införs på bred front, kan man produktrelaterat förhindra att det

uppkommer avfall, minska användningen av skadliga ämnen, reducera utsläpp och på sikt medverka till att energi- och klimatmålen nås.

Att satsa mer på energi- och materialeffektivitet är det mest kostnadseffektiva sättet att minska utsläppen. Ett produktrelaterat förhållningssätt är ett komplement till de traditionella målen att förbättra energieffektiviteten inom produktionen. Lagen tar inte bara fasta på energimål utan den syftar också till att större miljöhänsyn ska tas överlag redan när produkter designas. I en första fas när lagen börjar tillämpas kommer företagen eventuellt att ha en del extra kostnader, men senare kommer de att kunna dra nytta av de kostnadsbesparingar som kraven på större energi- och materialeffektivitet i längden genererar. Dessutom blir företag inom EU sannolikt

mer konkurrenskraftiga när efterfrågan på energieffektiva produkter ökar i hela världen.

Förpliktelserna i lagen om ekodesign gäller tillverkarna. Den offentliga sektorn står för stora upphandlingar och kan därmed medverka till att energieffektiva produkter får en större andel av marknaden. Samtidigt kan den föregå med gott exempel och förbättra efterfrågan på energieffektiva produkter. Utskottet refererar till statsrådets principbeslut (8.4.2009) om främjande av hållbara val i offentlig upphandling. Det kräver att statens centralförvaltning och statliga ämbetsverk lägger upp energisparmål och en plan för hur de ska nås. Det är angeläget att så många som möjligt inom den offentliga sektorn börjar tillämpa principerna.

Utskottet påpekar att värmepumparna snabbt har ökat i popularitet och att bastuaggregaten

spelar en stor roll för energiförbrukningen. Följaktligen föreslår utskottet att det nationellt utreds om energimärkningen kan inbegripa värmepumpar och bastuaggregat.

I och med att lagens tillämpningsområde utvidgas till energiprodukter och tillsyn över energimärkning ökar i synnerhet Säkerhetsteknikcentralens arbetsbörda. Utskottet vill göra ekonomiutskottet uppmärksam på behovet att garantera effektiv marknadskontroll och därmed också konsumenternas förtroende. För det behövs det adekvata resurser för marknadskontroll.

Utlåtande

Miljöutskottet anför

att ekonomiutskottet bör beakta det som sägs ovan.

Helsingfors den 1 oktober 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Susanna Huovinen /sd
vordf. Pentti Tiusanen /vänst
medl. Christina Gestrin /sv
Timo Heinonen /saml
Rakel Hiltunen /sd
Timo Juurikkala /gröna
Antti Kaikkonen /cent

Tanja Karpela /cent
Timo Kaunisto /cent
Sanna Perkiö /saml
Janne Seurujärvi /cent
Tarja Tallqvist /kd
Pauliina Viitamies /sd
ers. Kimmo Tiilikainen /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Ekroos.